

Honing als spiegel van het landschap

Tekst Feikje Breimer

Ruim tweehonderd imkerverenigingen mailde kunstenares Kim Gromoll deze zomer met een eenvoudig verzoek: "Heeft u honing voor mij?" Uiteindelijk wil ze met honing uit heel Nederland een abstract kleurenlandschap laten zien. Wat ze wil bereiken? "Ik geef een podium aan de natuur!" Het begon trouwens met een verzameling dode insecten.

Gistende honing

In het atelier van Kim in Maastricht staan potten honing op een schap. De oudste pot is er eentje uit 1984 uit Drenthe. De bladhoning kleurt diep donkerbruin. Ernaast hangt de print van de mail van de imker die de oude honing afstond, hij wil graag op de hoogte blijven van de ontwikkeling van het kunstwerk. Twee open potten koolzaadhoning staan te gisten op het schap, de kunstenares kijkt het verwonderd aan. "Die potten blijven maar overstromen!" Het begon allemaal met het zoeken naar dode insecten. "Insecten, bloemen en honing hangen allemaal samen. Wanneer ik wandel kijk ik constant naar de grond, op zoek naar bijen, hommels, mestkevers of vliegen. Veel mensen vinden vliegen vieze beesten, maar kijk eens naar die mooie kleuren. Dat groen van zo'n lijfje. Dat wil ik graag laten zien." Op een tafel liggen plastic zakjes met een hoornaar, bijen, wespen, een enorme wandelende tak en een minuscule vlo. "Ik krijg nu van iedereen dode insecten, de vlo komt van de hond van mijn oma", lacht Kim. "Uiteindelijk heb ik ervoor gekozen om de insecten in glazen coconnetjes te bewaren. Het proces van vergaan vertraag ik hiermee enorm. Maar het hoort er wel bij. Sommigen verliezen een poot of een vleugel. Ik gebruik ze alleen als ze gaaf zijn of heel mooi zoals een vleugel van een dagpauwoog. Insecten hebben hun skelet aan de buitenkant waardoor ze zo lang mooi blijven. Een bevriende glaskunstenaar blaast voor mij de fragiele glazen coconnetjes. Door de hitte conserveren de insecten enigzins."

Een schets uit het denkproces van Kim Gromoll laat de verschillende tinten honing duidelijk zien.

Kim Gromoll met een deel van de verzamelde potten honing uit Nederland. Foto Feikje Breimer

Kunstenares Kim Gromoll

Kim is afkomstig uit Keulen en verhuisde negen jaar geleden naar Maastricht. Hier studeerde zij beeldende kunst van 2015 tot 2019 aan de Zuyd Hogeschool. Zij won in 2020 de Rea Art Prize Milan met haar werk. In 2021 werd zij met haar werk 'Cocoon' (de bij in glas) genomineerd voor de Premio Combat Prize, Livorno (beide in Italië). Vorig jaar ontving de nu achttentwintjarige kunstenares een stipendium voor beginnend kunstenaars van het Mondriaanfonds 'Kunstenaar start'. Van 9 tot en met 12 februari zijn haar werken met bloemen, 'The Enlightenment of Plant' te zien tijdens Art Rotterdam in de Van Nellefabriek. Haar werk maakt hier deel uit van de tentoonstelling van het Mondriaanfonds met de titel 'Prospects'. Kim verzamelt nog steeds honing voor haar landschapsproject. Dit mogen kleine potjes zijn, als maar duidelijk is welke honing het is, van wanneer en van welke locatie. Bijdragen kunt u sturen naar: Dopplerdomein 8a, 6229 GN Maastricht

'Cocoon' Honingbij in glas. Foto Kim Gromoll

Vloeibare liefde

Verschillende bezoeken aan de imker Kenny Essers in Gronsveld inspireerden Kim om zich verder te verdiepen in honing. "Honing is zo'n bijzonder product. Bloemen en planten geven allerlei stofjes mee aan de nectar die de bijen verzamelen. Wanneer ik de honing eet komt al die plantenliefde weer bij mij terecht. Honing is voor mij vloeibaar goud en vloeibare liefde. Dat honing van vloeibaar naar een vastere vorm kristalliseert, maar door verwarming weer vloeibaar kan worden fascineert mij. Het plan om hier iets mee te doen groeit dan langzaam, ik ben meestal met vier of vijf projecten tegelijk bezig."

Kim pakt haar mobiel en opent haar Instagramaccount. Op de eerste foto die verschijnt hangt één van haar kunstwerken voor het raam van een hotel in Maastricht. Dan laat ze foto's zien van de serie 'Enlightenment of Plant', het roze blaadje van een roos, een dwarsdoorsnede van een iris in heldere kleuren. "Op dit moment ben ik bezig met prints van bloemen. Ik leg ze tussen glasplaten en maak een hoge resolutiescan. De aders in bloemen, de stampers en de meeldraden kan ik dan haarscherp weergeven. Wat ik wil bereiken met mijn kunst is dat het je horizon verbreedt, een ander perspectief op natuur biedt. Je hoeft het werk niet te verklaren, laat je gevoel en intuïtie toe. Zodra je écht iets loslaat, kan de natuur haar werk doen. Soms lukt het om met kunst een vonkje door te laten." Voor haar kunstproject over het Nederlandse landschap verzamelt Kim zoveel mogelijk honing uit het hele land. Ze maakt hiermee een abstract landschap van kleurcodes, de diverse honingkleuren. Ze beschouwt het kristalliseren van de honing als een manier om de jaarlijkse seizoensveranderingen in het landschap te verbeelden. Op dit moment zoekt Kim nog naar de beste manier om haar kunstwerk vorm te geven.

Een van de prints uit de serie 'The Enlightenment of Plant'

Niet spannend

Ze stapelt een aantal potten honing op en wijst naar de verschillen in de etiketten en potformaten. "Natuurlijk geef ik niet letterlijk het landschap, de bloem of de honing weer. Het kunstwerk moet iets met je doen zonder afleiding van prikkels er omheen. Je kunt wel al die potjes honing bij elkaar zetten maar dan leiden de verschillen in de etiketten en de soorten potten en deksels alleen maar af. Een stapel potjes is niet spannend. In mijn eerste schetsen laat ik het landschap zien met behulp van een serie reageerbuisjes die duidelijk laten zien hoe de kleuren van de honing verschillen per regio. Ik kan ook de kleuren vastleggen en die met behulp van de computer weer vormgeven. Wat ik ook wil onderzoeken is of ik kristalvorming per honingsoort op microscopische schaal kan vastleggen. Honing boeit mij hoe dan ook enorm. Maar ik hoef geen imker te zijn omdat ik dan geen kunstenaar zou zijn!" 🍯